

XI. DE MEDISCHE VOORZIENINGEN

De medische verzorging in de gemeente Gieten wordt behartigd door:

1. twee in het hoofddorp Gieten gevestigde artsen, alsmede in een aantal gevallen door artsen, gevestigd in de omliggende plaatsen. Dit is vooral het geval in Gieterveen en Nieuwediep. Hoewel men zich ook in Gieten soms laat behandelen door magnetiseurs, handopleggers enz., bestaat niet de indruk, dat dit in Gieten ongewenste vormen heeft aangenomen;
2. de schoolartsdienst met een arts uit Assen; ook de kleuterscholen zijn bij het werk van de dienst betrokken;
3. een tandarts, die tweemaal per week spreekuur houdt in een vertrek van de Nutsspaarbank. In het voorjaar van 1962 zal zich in de gemeente een tandarts vestigen;
4. de schooltandartsdienst, die thans de eerste twee klasse van de lagere scholen "gesaneerd" heeft (wat elk jaar een klas opschuift);
5. het Groene Kruis. Er zijn twee Groene Kruisverenigingen in de gemeente Gieten werkzaam, t.w. de afdelingen Gieten-Eext (opgericht in 1904) en de afdeling Gieterveen. Beide afdelingen hebben gezamenlijk een wijkverpleegster in dienst. Onder het Groene Kruis werken de commissies Moeder en Kind. Die van Gieten en Gieterveen hebben sedert 1946 samen met de Commissie Moeder en Kind te Eext een kraamverzorgster in dienst (voor externe kraamhulp). Deze assisteert ongeveer de helft van alle kraamvrouwen in de gemeente. Ongediplomeerde kraamhulp is nog maar heel zeldzaam. De andere helft van de kraamvrouwen gaat ofwel naar een van de kraamklinieken ofwel vraagt interne kraamverzorging. De periode van 10 dagen, die voor de kraamverzorging is vastgesteld (zowel voor externe als interne kraamhulp) is in sommige gevallen aan de korte kant.

Zo nu en dan worden moedercursussen georganiseerd, in Gieterveen door de Commissie Moeder en Kind, in Gieten laat de Commissie Moeder en Kind dit aan de wijkverpleegster over.

De interne kraamverzorging geschiedt niet via de plaatselijke afdeling, maar vanuit Assen (Provinciale Groene Kruis).

Consultatiebureau voor zuigelingen wordt gehouden in Gieten en Gieterveen; voor kleuters alleen in Gieten.

Hier volgen enkele cijfers over het gebruik, dat de ouders van deze bureaus maken:

Tabel 1.

Percentage zuigelingen resp. kleuters, dat in de twee jaarlijkse periode in 1957-1958 op de consultatiebureaus van Gieten en Gieterveen is gecontroleerd.

	Gieten	Achter 't Hout Bonnen, Veen- hof enz. Zand- voort	Gieterveen Bonnerveen	Nieuwediep	Totaal
Zuigelingenbureau (11-12 maand)	60	30	85	45	65
Kleuterbureau (1½ t/m 3 jr.)	25	20	20	-	20

In de kleine buurtschappen bij Gieten en in Nieuwediep is het bezoek aan de consultatiebureaus het geringst, wat mede een gevolg is van de grote afstanden en het ontbreken van een goede verbinding. In beide plaatsen wordt echter ook veel consultatiebureau gehouden bij de artsen aan huis, zodat het cijfer van 60 pct. resp. 45 pct. een te ongunstig beeld geeft.

Uit Nieuwediep worden door sommigen ook wel de consultatiebureaus in Wildervank, Stadskanaal en Annerveensekanaal bezocht, in verband met de grote afstand tot Gieterveen.

Het kleuterbureau werkt nog niet zo lang. Het moet nog op gang komen. In Gieterveen wordt nog geen kleuterbureau gehouden. Als de kleuters 4 jaar worden, wordt een groot deel gecontroleerd via de kleuterscholen (schoolartsdienst). Andere werkzaamheden van de Groene Kruisverenigingen zijn o. a.: het uitlenen van materialen en het organiseren van plaatselijke acties (t. b. c., reuma- en kankerbestrijding).

Een nieuw Groene Kruisgebouw in Gieten is tijdens het onderzoek gereed gekomen. Hierin wordt ook een tandartsenkamer ingericht. Voor Gieterveen bestaan eveneens bouwplannen in een vergevorderd stadium. Het oorspronkelijke plan was technisch wel goedgekeurd, doch te duur, zodat men thans naar een eenvoudiger oplossing streeft;

6. het Rode Kruis. De afdeling van het Rode Kruis werkt in de gehele gemeente Gieten. Zij organiseert o. a. regelmatig E. H. B. O. -cursussen; de bloedtransfusiedienst heeft in de gemeente een groot aantal donors, een 350-tal. Jaarlijks wordt een Rode Kruis collecte gehouden. Tenslotte ressorteert onder het Rode Kruis het ziekenvervoer. De bestaande ziekenauto is evenwel zeer verouderd. Hij wordt ook in de naburgemeenten gebruikt (Gasselte, Anloo, Zuidlaren). Men streeft thans naar de aankoop van een nieuwe ziekenauto 1);
7. het bevolkingsonderzoek op t. b. c. De opkomst voor de doorlichtingen is in de gemeente Gieten zeer goed. Zij bedraagt tot nog toe ca. 98 pct.;
8. het kindervacantiewerk. In de gemeente werken daarvoor de organisaties Elim, Kinabu en het Centraal Genootschap voor Kinderherstellingszorg, met behulp van plaatselijke commissies. De minimale uitzendperiode is 6 weken, de uitzendingen komen tot stand op advies van de school- of huisarts. De kosten kunnen slechts zelden geheel door de ouders worden opgebracht; het tekort wordt aangevuld door ziekenfonds, collecteopbrengsten, gemeentelijke en rijkssubsidie. Tegenwoordig is ook uitzending op zg. "sociale indicatie" mogelijk, b. v. in gevallen dat een kind lichamelijk en psychisch te lijden heeft omdat de moeder chronisch overspannen is. Deze mogelijkheid blijkt wel in een behoefte te voorzien, blijkens het toenemende gebruik dat er in de gemeente Gieten van wordt gemaakt. Wel heeft de werkgroep Sociale Verhoudingen en Voorzieningen de wenselijkheid uitgesproken, dat tijdens, en eventueel ook na de uitzending van het kind getracht wordt de situatie in het gezin, die de uiteindelijke oorzaak van de uitzending is, te verbeteren, b. v. door het maatschappelijk werk;
9. gezondheidszorg voor bejaarden. Het enige wat op dit terrein speciaal wordt georganiseerd is de voetverzorging (via het Comité Vrouwelijke Hulpverlening), al is er daarnaast wel de gewone hulp via de wijkverpleging (o. a. wasbeurten).

---

1) Inmiddels is een nieuwe ziekenauto aangeschaft.